ילדים קטנים מדברים

מרים רות ומיריק שניר, אחת מורה והאחרת אם ל־10 ילדים, עשו מה שכל האמהות בעולם החליטו לעשות אבל אף פעם לא קיימו: הן רשמו את אימרות־השפר של הילדים הקטנים ולא נתנו להם להישכח.

אני זוכרת את עצמי מאה פעמים לפחות, יושבת על הספה וצוחקת למשמע איזה אימרה משגעת של אחד מבניי (כשהיו קטנים) ומייד מחליטה לקום, לקחת עיפרון ומחברת ולהתחיל את הרישום. אבל בכל פעם היתה חסרה מחברת בבית או לא נמצא העיפרון, או נדחה העניין לעוד שבוע ועוד שבוע. היום שני בניי כבר גדולים ומדברים כמוני, ואת רוב הדברים הנפלאים שהם אמרו בילדותם כבר שכחתי.

מיריק שניר כתבה לעצמה את כל האימרות של הילדים שלה, מרים רות הוסיפה כמה מאלה שהיא שמעה, ועכשיו כולם יצאו ביחד בספר נפלא בשם לשונות קטנים, בהוצאת שבא וסיפריית מעריב. מחיר 21 שקלים.

הנה כמה דוגמות מתוקות:

מחר דבי־שבט – אבא, תקריא לי. מיץ פטר והזאב – אחורנית וקדימנית – הבובה שוחתת בים – אבא, תקנה לי רובה עם כדור... הארץ – הנה גוזל זקן – אני מוצאת ומוצאת ומוצאת ולא מחפשת – אני רוצה להשריך את הנעליים – ועוד ועוד כאלה.

ועכשיו פיתאום נזכרתי בבן הקטן שלי, שהיה בן 3 בערך, כשנתתי לו כוס חלב. הילד שתה מהחלב, עשה פרצוף ואמר לי: „החלב לא טרי". טעמתי מהחלב ואמרתי לו „נכון, באמת החלב לא טרי". „מי לא טרה אותו?" שאל הילד, ואני לא רשמתי את זה אז. כמה חבל.

בלשונות קטנים יש איורים קטנים משל שלומית זוהר, והספר כולו חגיגה.

לקרוא על אוכל

● הבישול הסיני של אהרוני.

הוצאת „אדם".

קודם כל, זה ספר חשוב. החשיבות שלו מתחילה בכריכה, שעליה כתוב באותיות גדולות ובולטות: „לא כשר".

אותי, אישית, מאוד הרגיזה העובדה שכל עשרות סיפרי־הבישול שמתפרסמים בכל שנה בארצנו היו כולם כשרים, או יותר נכון מוכשרים. רוב כותבי סיפרי־הבישול (ואני מכירה את רובם) אינם שומרים על כשרות בביתם. אבל המו"לים מאוד מקפידים על הכשרות במיטבח של הקוראים, ונוהגים לשמור על כיסם על־ידי הסיסמה: „כמה שפחות תרגיז, ככה יותר תרוויח." להן הם לא הסכימו לפרסם סיפרי־בישול בלתי־כשרים, למרות ששומרי־הכשרות הם מיעוט בארצנו.

הצניעות שלי תהיה באמת מוגזמת אם לא אזכיר כאן, שאני הקטנה, סירבתי בכל תוקף לעבור תהליך הכשרה, ולכן ספר־הבישול שלי, מיטבח שני חדרים וסלון לא גדול, שראה אור בשנה שעברה, היה בן חורג מאוד. ואם בעקשנותי תרמתי תרומה קטנה להוצאת ספר הבישול הלא כשר של אהרוני, ולעוד שניים שעומדים לראות אור, גם הם לא כשרים, הייתי רוצה, ברשותכם, לקשור לעצמי איזה כתר קטן. תודה.

אז נחזור לבישול הסיני של אהרוני. מה אגיד לכם? כל השרימפסים, הספר־ריבסים, והבשר לבנים עם תוספות סיניות. מה זה יכול להיות רע? הוראות־בישול פשוטות, ירקות ותבלינים שאפ־שר לקנות בארץ, וכמובן הצילומים מעוררי־התאבון של הצלם נלי שפר.

● מטעמי ישראל, מאת פסקל פרץ־רובין. הוצאת „סירקיס".

כ־450 מירשמים של אוכל מכל עדות ישראל, שהתקבצו ובאו הנה כדי לאכול כאן סלט ירקות ולבן, אבל אינם מוכנים לוותר על מאכלי האמא.

איך מכינים קוסקוס וחריימה, איך עושים גפילטא פיש, איך קניידלך, פול מצרי, סלט קישואים בולגרי, רגל קרושה מפולניה, שמאלץ ממרכז אירופה, עגבניות ממולאות מיוון, חביתות ירק מפרס, שניצל וינאי מאוסטריה, גלידת פיסטוקים מהודו ועוד ועוד ועוד.

ייחודו של הספר בכך שהוא מאגד בתוכו מתכונים אשר בדור הבא כבר לא יהיה מי שיזכור בעל־פה, אבל חסרונו הוא בכך שהוא מאגד בתוכו הרבה מאוד מתכונים שכבר פורסמו בספרים אחרים, שהוקדשו למאכלים של ארצות אחרות.

בכל זאת, זהו ספר אידיאלי למתנה לחתונה. במיוחד אם החתן הוא מצרי ואמו לובית והכלה היא ילידת־הארץ עם אבא מבולגריה ואמא מפולניה. כולם יהיו מבסוטים מאוד, ועם ישראל יתערבב בתוך עצמו.

49 שקלים.

● טעם של קיץ, מאת בני סיידא.

הוצאת „תמר"

זה מסוג הספרים שעקרת־הבית קונה במתנה לעצמה וגם משתמשת בו. פורמט קטן ונוח להשעינו על בקבוק־שמן במיטבח. הרבה מתכוני קיץ קלי־הכנה והצעות להגשה יפה לאירוח. הכל ב־7.5 ש"ח, שגם הוא מחיר מיוחד במינו לסיפרי־הבישול.

* * *

הגיעו אליי השבוע עוד שני סיפרי־בישול מהודרים ועמוסים בצילומי־צבע. אבל אחרי דיפדוף קל הגעתי למסקנה שהם לא שווים סקירה.

בתל־אביב מזיק והמים מזיקים והדאגות מזיקות ושוקולד מזיק, ואוכל מטוגן מזיק, וסוכר הורס, וקצפת עם תות זה איום, ללכת לישון מאוחר זה זוועה, והבעל מזיק והילדים מזיקים.

נו, אז אני אוותר על החיים כדי לחיות יותר זמן?

בקיצור, לא שאיכפת לי להיות בריאה, אבל אני לא אזיז בשביל זה את קצה קצהה של שערת־השיבה הראשונה, שעוד אין לי.

נו, אז הייצרנים, זאת אומרת האנשים האלה שכל הזמן חושבים איך להרוויח כסף, גילו שיש בעולם שניים־שלושה מטורפים כמוני שלא

פלסטיק בריא

מיתקפת הבריאות החוגגת בעולם מזה עשר שנים, עשתה ממני בן־אדם מאוד מיוחד ויוצא־דופן, זאת אומרת יצור שלא משתף פעולה עם החוקים והתגליות החדשות. אי־כשהו, אני בטוחה שמישהו כבר דאג למסור לאלוהים שתפקידו לשמור פתיים, ואם הוא שומר עליי, למה לי להתנזר מהחיים הטובים?

אפילו אני כבר שמעתי שסיגריות מזיקות לבריאות — אבל התענוג שאני מפיקה מכל אחת מה־40 שאני מעשנת ביום גם כן שווה משהו, לא? אז נכון שאמרו לי כבר שבבשר, במיוחד בבשר שמן, יש המון כולסטרול — אבל בשביל זה לוותר על סטייק אנטריקוט טוב? מה, אני משוגעת? ואפילו אם הם צודקים, וריצת־בוקר או שחיה של שעה מאריכות את חייך — האם מישהו חושב ששכיבה על הגב עם הרגליים למעלה, כוס־מיץ ורומאן טוב (זאת אומרת: ספר) מקצרים את החיים? ואמרו לי, כמובן, שהאוויר יעשן כלום כדי לשמור על בריאותם. בדיוק בשביל כאלה הם המציאו עכשיו את „קנקן פילטר מים" של חברת בריטה. מוזגים מים מהברז לתוך קנקן פלסטיק, מחכים 3 דקות ויש מים נקיים, בלי אבנית, בלי כלור, ובלי כל הזוועות שאומרים שיש במים, אבל בעין בלתי מזויינת לא רואים אותם.

נכון שכבר היו בשוק אי־אלו מסנני־מים, אבל אותם היה צריך להרכיב על הברז בעזרת מברג וצבת וכלי־עבודה אחרים, אז ויתרתי על הרעיון. עכשיו תמורת 28 שקלים, יש לי קנקן־פלסטיק למים וגם הצטרפתי, בלי מאמץ גדול ובלי ויתור על תענוגות, לחוג הדואגים לבריאות של עצמם.

פני העם כפני המחשב

חקירת בנו של דויד לוי: מטעות־מחשב. באמת אסון, המחשבים האלה. עושים מה שהם רוצים. מזינים את עצמם לבד, עושים תוכנות לבד, מדפיסים בעצמם מה שהם רוצים, שולחים את החומר למי שהם רוצים. לבני־האדם לא נשאר מה לעשות, וכמובן לבני־האדם כבר אין שום אחריות כלפי שום דבר.

זה מזכיר לי סיפור אמיתי שקרה לפני כמה שנים. בחור ישראלי אחד, שעבד במישרד ממשלתי, נשלח לעבוד בארצות־הברית לתקופה של חצי שנה. הגיע לארצות הברית, ניכנס למישרד החדש שם, ביום שלישי. עבד שלושה ימים, וביום שישי של אותו שבוע ניגש אליו מישהו עם תלוש המשכורת שלו.

שאל אותו הישראלי איך הם הצליחו לסדר לו משכורות תוך שלושה ימים. „זה לא אנחנו, זה המחשב עשה את העבודה," ענה לו הפקיד האמריקאי.

ככה עברו שישה חודשים, שבהם בכל יום שישי היה הבחור מקבל את שכרו. אחר כך הוא חזר ארצה וגם חזר לעבודה שלו באותו מישרד ממשלתי.

עבר חודש, ואין משכורת. עברו חודשיים, ואין משכורת. ניגש הבחור אל הפקיד ושאל אותו למה הוא לא מקבל משכורת כבר חודשיים וחצי. „זה לא בגלל, זה בגלל המחשב," ענה לו הפקיד הישראלי.